

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

19 decembrie 2019*

„Trimitere preliminară – Politica comună în domeniul pescuitului – Regulamentele (UE) nr. 1303/2013, nr. 1379/2013 și nr. 508/2014 – Organizații de producători din domeniul pescuitului și al acvaculturii – Planuri de producție și de comercializare – Sprijin financiar la elaborarea și punerea în aplicare a acestor planuri – Condiții de eligibilitate a cheltuielilor – Marja de apreciere a statelor membre – Inexistența posibilității în dreptul național de a introduce o cerere de sprijin”

În cauza C-386/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de College van Beroep voor het bedrijfsleven (Curtea de Apel pentru Contencios Administrativ în materie Economică, Țările de Jos), prin decizia din 5 iunie 2018, primită de Curte la 11 iunie 2018, în procedura

Coöperatieve Producentenorganisatie en Beheersgroep Texel UA

împotriva

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, și domnii P. G. Xuereb (raportor) și T. von Danwitz, judecători,

avocat general: domnul M. Bobek,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 10 aprilie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul neerlandez, de K. Bulterman și de L. Noort, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de H. van Vliet, F. Ronkes Agerbeek, de K. Walkerová și de F. Moro, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 iunie 2019,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: neerlandeza.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 28 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO 2013, L 354, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul OCP”), a articolului 65 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO 2013, L 347, p. 320, denumit în continuare „Regulamentul CSC”) și a articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO 2014, L 149, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul FEPAM”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Coöperatieve Producentenorganisatie en Beheersgroep Texel UA (denumită în continuare „PO Texel”), pe de o parte, și minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ministrul agriculturii, naturii și calității alimentelor, Țările de Jos), pe de altă parte, în legătură cu o decizie a acestuia din urmă de respingere a cererii sale de subvenționare din Fondul european pentru afaceri maritime și pescuit (FEAMP).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul OCP

- 3 Considerentele (7) și (14) ale Regulamentului OCP enunță:

„(7) Organizațiile de producători din domeniul pescuitului și organizațiile de producători din domeniul acvaculturii («organizații de producători») sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor [politicii comune în domeniul pescuitului (denumită în continuare «PCP»)] și ale [organizării comune a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură (denumită în continuare «OCP»)]. Prin urmare, este necesar să le crească responsabilitățile și să se ofere sprijinul financiar necesar pentru a le permite să joace un rol mai însemnat în gestionarea de zi cu zi a pescuitului, respectând în același timp cadrul definit de obiectivele PCP. [...]

[...]

- (14) Pentru ca organizațiile de producători să își poată orienta membrii către activități de pescuit și acvacultură sustenabile, acestea ar trebui să pregătească și să prezinte autorităților competente din statele lor membre un plan de producție și de comercializare care să conțină măsurile necesare pentru îndeplinirea de către aceștia a obiectivelor lor.”

4 Potrivit articolului 6 alineatul (1) din acest regulament:

„Este posibilă înființarea de organizații de producători [...] la inițiativa producătorilor de produse pescărești sau de acvacultură din unul sau mai multe state membre [...]

5 Articolul 28 din Regulamentul menționat, intitulat „Planul de producție și de comercializare”, prevede:

„(1) Fiecare organizație de producători prezintă spre aprobare un plan de producție și de comercializare propriilor autorități naționale competente, pentru cel puțin speciile principale pe care le comercializează. [...]

[...]

(3) Autoritățile naționale competente aprobă planul de producție și de comercializare. Odată aprobat, organizația de producători pune imediat în aplicare planul.

[...]

(5) Organizația de producători pregătește un raport anual privind activitățile sale în cadrul planului de producție și de comercializare și îl prezintă spre aprobare autorităților naționale competente.

(6) Organizațiile de producători pot primi sprijin financiar pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare în conformitate cu un act juridic al Uniunii care va fi adoptat în viitor și care va institui condițiile sprijinului financiar pentru politica în domeniul maritim și în domeniul pescuitului pentru perioada 2014-2020.

[...]”

Regulamentul PCP

6 Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (JO 2013, L 354, p. 22, denumit în continuare „Regulamentul PCP”), prevede la articolul 35:

„(1) Se instituie o [OCP]

[...]

(3) [OCP] cuprinde în special:

[...]

(b) planurile de producție și de comercializare ale organizațiilor producătorilor din sectorul pescuitului și al acvaculturii;

[...]”

Regulamentul CSC

7 Articolul 2 punctul 14 din Regulamentul CSC definește noțiunea „operațiune finalizată” ca fiind „o operațiune care a fost încheiată în mod fizic sau implementată integral și pentru care toate plățile aferente au fost efectuate de beneficiari, iar contribuția publică relevantă a fost plătită beneficiarilor”.

8 Potrivit articolului 4 alineatul (4) din acest regulament:

„Statele membre, la nivelul teritorial corespunzător, în conformitate cu cadrul lor instituțional, juridic și financiar, și organismele desemnate de ele în acest scop sunt responsabile pentru pregătirea și implementarea programelor și îndeplinirea sarcinilor care le revin [...] în conformitate cu prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor structurale și de investiții europene (denumite în continuare «Fondurile ESI»).

9 Sub titlul „Eligibilitatea”, articolul 65 alineatele (1), (2) și (6) din acest regulament prevede:

„(1) Eligibilitatea cheltuielilor se stabilește pe baza normelor naționale, cu excepția cazului în care există norme specifice în cadrul sau în temeiul prezentului regulament sau în normele specifice fondurilor.

(2) Cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din partea fondurilor ESI dacă au fost suportate de un beneficiar și plătite între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2014, oricare dintre aceste date este mai apropiată, și 31 decembrie 2023. [...]

[...]

(6) Operațiunile nu sunt selectate pentru sprijin din partea fondurilor ESI dacă au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral înainte de depunerea de către beneficiar a cererii de finanțare în cadrul programului la autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de către beneficiar.”

Regulamentul FEPAM

10 Articolul 6 din Regulamentul FEPAM, intitulat „Prioritățile Uniunii”, prevede la punctul 5:

„FEPAM contribuie la Strategia Europa 2020 și la punerea în aplicare a PCP. FEPAM vizează următoarele priorități ale Uniunii pentru dezvoltarea durabilă a pescuitului și a acvaculturii, precum și a activităților conexe, care reflectă obiectivele tematice relevante menționate de Regulamentul [CSC]:

[...]

5. stimularea comercializării și prelucrării prin intermediul următoarelor obiective specifice:

- (a) îmbunătățirea organizării piețelor produselor pescărești și de acvacultură;
- (b) încurajarea investițiilor în sectorul prelucrării și al comercializării.

[...]”

11 Intitulat „Planuri de producție și de comercializare”, articolul 66 din Regulamentul FEPAM are următorul cuprins:

„(1) FEPAM sprijină elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare menționate la articolul 28 din Regulamentul [OCP].

(2) Cheltuielile legate de planurile de producție și de comercializare sunt eligibile pentru sprijin din FEPAM doar după ce autoritățile competente din fiecare stat membru aprobă raportul anual menționat la articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul [OCP].

(3) Sprijinul acordat pe organizație de producători anual în temeiul prezentului articol nu depășește 3 % din valoarea medie anuală a producției introduse pe piață de această organizație de producători pe parcursul celor trei ani calendaristici precedenți. [...]

(4) Statul membru în cauză poate acorda un avans de 50 % din sprijinul financiar după aprobarea planului de producție și de comercializare, în conformitate cu articolul 28 alineatul (3) din Regulamentul [OCP].

(5) Sprijinul menționat la alineatul (1) se acordă numai organizațiilor de producători și asociațiilor de organizații de producători.”

12 Articolul 68 din Regulamentul FEPAM, intitulat „Măsuri de marketing”, prevede la alineatul (1):

„FEPAM poate sprijini măsurile de marketing pentru produsele pescărești și de acvacultură [...]

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1418/2013

13 Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1418/2013 al Comisiei din 17 decembrie 2013 privind planurile de producție și comercializare prevăzute în Regulamentul nr. 1379/2013 (JO 2013, L 353, p. 40) prevede la articolul 2 alineatul (1):

„Organizațiile de producători își prezintă primele planuri autorităților lor naționale competente până la sfârșitul lunii februarie 2014. [...]”

Orientările nr. 2014/2

14 Punctul 3.3 din Orientările nr. 2014/2 ale Comisiei din 13 iunie 2014 privind integrarea dimensiunii pieței în programele operaționale ale FEPAM indică printre altele:

„Conținutul, validarea și decizia privind nivelul de finanțare a [planurilor de producție și de comercializare] sunt de competența statelor membre: statele membre trebuie să aprobe [planurile de producție și de comercializare] și să stabilească cuantumul finanțării pentru fiecare dintre acestea. [...]”

Dreptul neerlandez

Legea generală privind dreptul administrativ

15 În temeiul articolului 4:23 alineatul 1 din wet houdende algemene regels van bestuursrecht (Algemene wet bestuursrecht) [Legea de stabilire a normelor generale ale dreptului administrativ (Legea generală privind dreptul administrativ)] din 4 iunie 1992 (Stb. 1992, nr. 315), un organ al administrației acordă o subvenție numai în temeiul unei dispoziții legale care precizează activitățile pentru care poate fi acordată subvenția.

Decretul privind subvențiile europene în domeniul afacerilor economice

- 16 La 1 iulie 2015, a intrat în vigoare în Țările de Jos Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken, nr. WJZ/15083650, houdende vaststelling van subsidie-instrumenten in het kader van de Europese structuur- en investeringsfondsen op het terrein van Economische Zaken (Regeling Europese EZ-subsidies) [Decretul Secretarului de stat pentru afaceri economice nr. WJZ/15083650 de stabilire a instrumentelor de subvenționare în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene în domeniul afacerilor economice (Decretul privind subvențiile europene în domeniul afacerilor economice)] din 28 iunie 2015 (Stcrt. 2015, nr. 18094).
- 17 Potrivit articolului 2.2 din acest decret, activitățile prevăzute de Regulamentul FEPAM pot fi subvenționate de ministrul agriculturii, naturii și calității alimentelor, la cerere.
- 18 Potrivit articolului 2.3 alineatul 1 din decretul menționat, acest ministru poate acorda o subvenție numai dacă a prevăzut posibilitatea de a depune o cerere de subvenție, prin stabilirea unui prag de subvenționare și a unui termen de depunere a cererii.

Decretul care prevede modulul de subvenții referitor la planurile de producție și de comercializare

- 19 Prin Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken, nr. WJZ/16105576, houdende wijziging van de Regeling Europese EZ-subsidies en de Regeling openstelling EZ-subsidies 2016 in verband met de subsidiemodule inzake productie- en afzetprogramma's en andere wijzigingen in het kader van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (Decretul Secretarului de stat pentru afaceri economice nr. WZJ/16105576 de modificare a Decretului privind subvențiile europene în domeniul afacerilor economice și a Decretului privind deschiderea subvențiilor europene în domeniul afacerilor economice 2016 în ceea ce privește modulul de subvenții referitor la planurile de producție și de comercializare și privind alte modificări în cadrul Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime) din 25 august 2016 (Stcrt. 2016, nr. 43926, denumit în continuare „Decretul care prevede modulul de subvenții referitor la planurile de producție și de comercializare”), Regatul Țărilor de Jos a prevăzut modulul de subvenții referitor la planurile de producție și de comercializare în perioada 29 august-16 septembrie 2016.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 20 PO Texel este o organizație de producători, în sensul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul OCP, al cărei obiect este adoptarea de măsuri privind favorizarea practicării raționale a pescuitului și ameliorarea condițiilor de vânzare a produselor pescărești.
- 21 La 29 aprilie 2014, în conformitate cu articolul 28 alineatul (1) din Regulamentul OCP, această organizație a supus planul său de producție și de comercializare 2014 aprobării ministrului agriculturii, naturii și calității alimentelor.
- 22 Prin decizia din 9 iulie 2014, acest ministru, în conformitate cu articolul 28 alineatul (3) din Regulamentul OCP, a aprobat planul menționat, pe care PO Texel l-a pus imediat în aplicare, în conformitate cu aceeași dispoziție.
- 23 În luna octombrie 2014, Regatul Țărilor de Jos a depus la Comisie un program operațional pentru perioada 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020.
- 24 În urma aprobării de către Comisie, intervenită la 25 februarie 2015, a programului operațional prezentat de Regatul Țărilor de Jos, PO Texel a adresat, la 19 mai 2015, o cerere de subvenționare ministrului agriculturii, naturii și calității alimentelor, pe baza planului său de producție și de

comercializare 2014, în scopul de a fi eligibilă la sprijinul FEPAM pentru cheltuielile pe care le efectuase atât pentru pregătirea și pentru punerea în aplicare a acestui plan, cât și pentru cele referitoare la măsurile de comercializare pe care le adoptase.

- 25 Prin decizia din 10 iulie 2015, ministrul menționat a respins cererea PO Texel. Acesta a considerat, pe de o parte, că, la data depunerii cererii de subvenție a acesteia, Regatul Țărilor de Jos nu prevăzuse încă posibilitatea depunerii unei astfel de cereri, nici pentru elaborarea și pentru punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare în temeiul articolului 66 din Regulamentul FEPAM, nici pentru măsurile de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, adoptate de organizațiile de producători în conformitate cu articolul 68 din acest regulament. Pe de altă parte, acesta a apreciat că numai după ce a elaborat planul de producție și de comercializare 2014 și după ce l-a pus în aplicare, odată ce a fost aprobat de ministru, PO Texel a depus cererea sa de subvenție.
- 26 Reclamația formulată de PO Texel împotriva acestei decizii a fost respinsă ca nefondată de ministrul agriculturii, naturii și calității alimentelor prin decizia din 13 noiembrie 2015.
- 27 În susținerea acțiunii pe care a formulat-o împotriva acestei decizii la College van Beroep voor het bedrijfsleven (Curtea de Apel pentru Contencios Administrativ în materie Economică, Țările de Jos), PO Texel susține printre altele că este eligibilă pentru susținerea FEPAM, în temeiul articolului 66 din Regulamentul FEPAM, pentru cheltuielile care au legătură cu pregătirea și cu punerea în aplicare a planului de producție și de comercializare 2014 pe care l-a adoptat. Ea subliniază în această privință că trebuia să prezinte un plan de producție și de comercializare în temeiul articolului 28 alineatul (1) din Regulamentul OCP.
- 28 În ceea ce îl privește, ministrul agriculturii, naturii și calității alimentelor susține în esență că nu putea admite cererea de subvenție formulată de PO Texel, dat fiind că, la data depunerii acesteia din urmă, Regatul Țărilor de Jos nu prevăzuse posibilitatea de a introduce o astfel de cerere și că, în orice caz, capitolul din Regulamentul FEPAM din care face parte articolul 66 lasă o largă marjă de apreciere statelor membre.
- 29 În acest context, College van Beroep voor het bedrijfsleven (Curtea de Apel pentru Contencios Administrativ în materie Economică) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) a) Prin faptul că prevede că [FEPAM] sprijină elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare menționate la articolul 28 din Regulamentul [OCP], articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul [FEPAM] se opune ca unei organizații de producători care a depus o cerere de sprijin financiar să i se obiecteze de către statul membru faptul că, la momentul introducerii cererii, acesta nu prevăzuse posibilitatea de a prezenta o asemenea cerere pentru o anumită categorie de cheltuieli (în speță cheltuielile de elaborare și punere în aplicare a planurilor de producție și de comercializare) sau pentru o anumită perioadă de timp (în speță anul 2014), nici în programul său operațional aprobat de Comisia Europeană, nici în dispozițiile naționale de stabilire a cheltuielilor eligibile?
- b) Obligația prevăzută la articolul 28 din Regulamentul [OCP] în sarcina organizațiilor de producători de a elabora un plan de producție și de comercializare și de a-l pune în aplicare odată ce a fost aprobat de statul membru are vreo incidență asupra răspunsului care trebuie oferit la [prima întrebare litera a)]?
- 2) În cazul în care trebuie să se răspundă la [prima întrebare litera a)] că articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul [FEPAM] se opune ca unei organizații de producători care a depus o cerere de sprijin pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și comercializare să i se obiecteze de către statul membru faptul că, la momentul introducerii cererii, acesta nu acordase

posibilitatea de a prezenta o asemenea cerere, solicitantul subvenției în discuție poate să extragă din articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul [FEPAM] în mod direct temeiul juridic al unui drept la această subvenție în raport cu statul său membru?

- 3) În cazul în care se răspunde la [a doua întrebare] că solicitantul subvenției în discuție poate să extragă în mod direct din articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul [FEPAM] temeiul juridic al unui drept la această subvenție în raport cu statul său membru, articolul 65 alineatul (6) din Regulamentul [CSC] se opune acordării unei subvenții pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare în cazul în care cererea de subvenție a fost introdusă după elaborarea planului de producție și de comercializare și după punerea în aplicare a acestuia?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

- 30 Trebuie arătat, cu titlu introductiv, că, odată cu intrarea în vigoare a regulamentelor OCP, PCP și FEPAM, a intervenit cea mai recentă reformă în domeniul PCP, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2014.
- 31 Pentru a atinge efectele acestei reforme, legiuitorul Uniunii a evidențiat în mod explicit necesitatea de a oferi organizațiilor de producători sprijinul financiar necesar pentru a proceda astfel, deși au pus la dispoziția lor un anumit instrument de susținere, și anume, planurile de producție și de comercializare.
- 32 Condițiile care reglementează elaborarea și punerea în aplicare a planurilor respective sunt prevăzute la articolul 28 din Regulamentul OCP, care impune un anumit număr de obligații organizațiilor de producători, cum ar fi, în primul rând, de a prezenta un astfel de plan pentru aprobare autorităților naționale competente, în al doilea rând, odată aprobat respectivul plan de către acestea, de a-l pune imediat în aplicare și, în al treilea rând, de a pregăti un raport anual cu privire la activitățile pe care le-au întreprins în aplicarea planului respectiv și de a-l prezenta autorităților naționale competente. Numai după aprobarea, de către acestea din urmă, a respectivului raport anual, cheltuielile efectuate de organizațiile de producători pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor lor de producție și de comercializare respective devin eligibile la susținerea FEPAM.
- 33 Modalitățile de finanțare a acestor planuri sunt reglementate de Regulamentul FEPAM, care constituie instrumentul financiar în serviciul PCP pentru perioada de programare 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020 și în special de articolul 66 din regulamentul menționat.
- 34 În această privință, trebuie arătat că finanțarea din FEPAM este pusă în aplicare pe baza programelor operaționale unice elaborate de fiecare stat membru și care acoperă întreaga perioadă de programare. Aceste programe, care sunt prezentate Comisiei, trebuie să conțină un plan de finanțare și o descriere a strategiei care trebuie urmată pentru a demonstra că alocarea de resurse financiare în favoarea priorităților Uniunii prevăzute la articolul 6 din regulamentul menționat este în măsură să contribuie în mod corespunzător la realizarea obiectivelor stabilite prin programele menționate. După aprobarea acestora și prezentarea de către Comisie, revine statelor membre sarcina de a stabili criteriile naționale de eligibilitate a cheltuielilor și de a prevedea posibilitatea de a depune o cerere de subvenție din FEPAM. În speță, această posibilitate nu a fost prevăzută de Regatul Țărilor de Jos decât la 25 august 2016, prin decretul care prevede modulul de subvenții referitor la planurile de producție și de comercializare.
- 35 În plus, trebuie arătat că, din cauza adoptării tardive a Regulamentului FEPAM, care a avut loc abia la 15 mai 2014, cu aplicare retroactivă începând cu 1 ianuarie 2014, și a faptului că programele operaționale nu au putut fi astfel prezentate de statele membre Comisiei decât ulterior acestei date,

organizațiile de producători au trebuit să pregătească și să pună în aplicare planurile de producție și de comercializare pentru anul 2014 în timp ce posibilitatea de a primi sprijinul financiar prevăzut la articolul 66 din acest regulament nu era încă prevăzută în mod formal. Astfel, în conformitate cu articolul 2 din Regulamentul de punere în aplicare nr. 1418/2013, aceste organizații au trebuit să prezinte planurile lor pentru anul 2014 înainte de sfârșitul lunii februarie a acestui an. În speță, PO Texel nu a prezentat planul său ministrului național competent decât la 29 aprilie 2014.

- 36 În această privință, deși Regulamentul de punere în aplicare nr. 1418/2013 determină o obligație a organizațiilor de producători de a-și prezenta planurile de producție și de comercializare pentru anul 2014 înainte de sfârșitul lunii februarie a acestui an, din moment ce respectivul regulament nu prevedea nicio consecință în cazul nerespectării acestei cerințe temporale, autoritățile neerlandeze nu au considerat oportun să acorde importanță întârzierii prezentării planului PO Texel. Acest guvern a confirmat că, în orice caz, respectiva întârziere nu poate determina consecințe împotriva acestei organizații de producători precum privarea de dreptul său de a beneficia de o subvenție din FEPAM.

Cu privire la prima întrebare

- 37 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să refuze să dea curs unei cereri de subvenție a unei organizații de producători referitoare la cheltuielile pe care aceasta le-a efectuat pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare, pentru motivul că, la data prezentării cererii respective, acest stat nu prevăzuse încă, în ordinea sa juridică internă, posibilitatea de a trata o astfel de cerere. Ea ridică problema dacă împrejurarea că articolul 28 din Regulamentul OCP impune acestor organizații să elaboreze astfel de planuri și să le pună în aplicare odată ce au fost aprobate de autoritățile naționale competente poate avea o incidență asupra răspunsului care trebuie dat la această întrebare.
- 38 În această privință, trebuie să se stabilească de la bun început dacă, enunțând la articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM că FEPAM „sprijină” elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare, legiuitorul Uniunii a intenționat să instituie o obligație a statelor membre de a lua măsurile necesare pentru ca organizațiile de producători să poată beneficia de un sprijin din partea FEPAM pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor astfel de planuri.
- 39 Potrivit articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM, FEPAM „sprijină” elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare menționate la articolul 28 din Regulamentul OCP.
- 40 Utilizarea formulării imperative „sprijină” militează în favoarea unei interpretări a articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM potrivit căreia obligă statele membre, cu respectarea condițiilor prevăzute la acest articol, să prevadă acordarea unui ajutor pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare menționate la articolul 28 din Regulamentul OCP.
- 41 Această interpretare este susținută atât de geneza articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM, cât și de contextul și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte.
- 42 Mai întâi, în ceea ce privește geneza acestei dispoziții, trebuie subliniat, pe de o parte, că, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 46 din concluziile sale și astfel cum a susținut Comisia în observațiile sale scrise, legiuitorul Uniunii a ales în mod deliberat să formuleze articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM în mod imperativ. Astfel, din lucrările pregătitoare ale acestei dispoziții reiese că, deși, în Propunerea de regulament FEPAM [COM(2011) 804 final] prezentată de Comisie, era sugerată formularea potrivit căreia FEPAM „poate sprijini”, aceasta nu a fost totuși reținută în textul final al dispoziției menționate. Parlamentul European a insistat să fie utilizată expresia

„FEPAM sprijină”, astfel încât să se garanteze acordarea unui sprijin financiar organizațiilor de producători din FEPAM pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare.

- 43 Pe de altă parte, aceeași interpretare este reflectată atât de punctul 3.3 din Liniile directoare nr. 2014/2, în temeiul căruia statele membre „trebuie” să aprobe planurile de producție și de comercializare și să stabilească cuantumul de finanțare pentru fiecare dintre aceștia, cât și de orientările date de Comisie în rubrica FAQ de pe site-ul său internet, unde se arată în esență că autoritățile naționale „trebuie să sprijine” elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare prin intermediul unei finanțări din FEPAM, în măsura în care aceste planuri au fost aprobate de autoritatea națională competentă și această susținere se integrează în limita prevăzută la articolul 66 alineatul (3) din Regulamentul FEPAM.
- 44 Desigur, nici liniile directoare ale Comisiei, nici orientările date de aceasta în rubrica FAQ de pe site-ul său internet nu pot fi obligatorii pentru Curte. Cu toate acestea, ele pot constitui o sursă de inspirație utilă (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia, C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 43 și jurisprudența citată).
- 45 În continuare, în ceea ce privește contextul în care se înscrie articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM, este necesar să se considere, pe de o parte, că această dispoziție se distinge de marea majoritate a celorlalte dispoziții ale Regulamentului FEPAM, precum articolele 48 și 68 din acest regulament, care indică în termeni facultativi că un ajutor „poate fi acordat” sau că FEPAM „poate sprijini” anumite măsuri sau operațiuni.
- 46 Pe de altă parte, trebuie subliniat că articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM face trimitere în mod explicit la articolul 28 din Regulamentul OCP, al cărui alineat (6) urmărește să garanteze că, în măsura în care condițiile prevăzute la alineatele (1), (3) și (5) ale acestui articol sunt îndeplinite, organizațiile de producători trebuie să poată beneficia de un sprijin financiar pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare.
- 47 Caracterul imperativ al textului articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM nu poate fi repus în discuție de observația guvernului neerlandez, potrivit căreia textul utilizat de legiuitorul Uniunii la articolul 28 alineatul (6) din Regulamentul OCP, în măsura în care prevede că organizațiile de producători „pot primi sprijin financiar [...] în conformitate cu un act juridic al Uniunii care va fi adoptat în viitor”, ar presupune în esență că acesta a intenționat să lase statelor membre facultatea de a furniza un asemenea sprijin acestor organizații. Astfel, referirea la verbul „a putea” în această dispoziție nu trebuie să fie înțeleasă în conotația sa facultativă, ci trebuie interpretată în mod prospectiv, printr-o lectură efectuată în lumina împrejurării potrivit căreia organizațiile respective trebuiau să beneficieze de un sprijin financiar în temeiul unui act viitor al Uniunii, devenit ulterior Regulamentul FEPAM.
- 48 În plus, trebuie să se considere că natura imperativă a textului articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM constituie de asemenea o consecință logică a articulării acestei dispoziții cu obligațiile impuse organizațiilor de producători în temeiul articolului 28 alineatele (1), (3) și (5) din Regulamentul OCP, astfel cum au fost amintite la punctul 32 din prezenta hotărâre.
- 49 În sfârșit, caracterul imperativ al textului articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM se impune de asemenea având în vedere obiectivele urmărite de ultima reformă în materie de PCP, precum și având în vedere finalitatea și economia generală ale Regulamentului FEPAM.
- 50 În această privință, trebuie amintit, în primul rând, că legiuitorul Uniunii a evidențiat în mod explicit, în considerentele (7) și (14) ale Regulamentului OCP, necesitatea de a consolida responsabilitățile organizațiilor de producători, precum și de a le acorda sprijinul financiar necesar pentru a le permite să joace un rol mai important în gestionarea cotidiană a pescuitului, astfel încât acestea să își poată

determina membrii să își practice activitățile de pescuit și de acvacultură potrivit unui mod durabil, în conformitate cu cadrul definit de obiectivele PCP. Astfel cum a arătat domnul avocat general în esență la punctele 49-51 din concluziile sale, obiectivul urmărit de sprijinul financiar prevăzut la articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM și, în mod mai general, de sistemul de finanțare instituit în cadrul ultimei reforme în materie de PCP trebuie interpretat în coroborare cu rolul major atribuit acestor organizații, în măsura în care li s-a atribuit sarcina unei contribuții efective la exercitarea unei misiuni de interes general.

- 51 În al doilea rând, trebuie observat că, potrivit articolului 66 alineatul (5) din Regulamentul FEPAM, ajutorul menționat la alineatul (1) al acestui articol nu poate fi acordat decât organizațiilor de producători sau asociațiilor unor astfel de organizații. În acest sens, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 50 din concluziile sale, sistemul de finanțare instituit în temeiul FEPAM se diferențiază în mod substanțial de cele care fac parte din alte fonduri ESI.
- 52 În al treilea rând, trebuie arătat că importanța care stă la baza necesității de a furniza un sprijin al FEPAM acestor organizații pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare este confirmată de faptul că legiuitorul Uniunii a prevăzut în mod explicit, la articolul 66 alineatul (4) din Regulamentul FEPAM, în principal din cauza faptului că între data elaborării unor astfel de planuri și data la care organizațiile respective au dreptul la finanțare din FEPAM după aprobarea raportului lor anual de către autoritățile naționale competente se scurge un interval de timp de minimum un an, posibilitatea statelor membre de a le acorda un avans de 50 % din ajutorul financiar solicitat pentru aceste planuri.
- 53 Din toate elementele care precedă reiese că articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM trebuie interpretat în sensul că impune o obligație statelor membre de a lua măsurile necesare pentru ca organizațiile de producători să poată beneficia de o finanțare în temeiul FEPAM atât pentru elaborarea, cât și pentru punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare.
- 54 Pentru a îndeplini această obligație, statele membre sunt obligate să prevadă în ordinea lor juridică internă ca organizațiile de producători să își poată depune cererile de subvenții din FEPAM pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare. În plus, în conformitate cu articolul 66 alineatele (2) și (3) din Regulamentul FEPAM coroborat cu articolul 4 alineatul (4) și cu articolul 65 alineatul (1) din Regulamentul CSC, acestea trebuie să dispună măsurile de aplicare a Regulamentului FEPAM în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor și, în special, să stabilească criteriile referitoare la data de debut a eligibilității acestor cheltuieli și la metoda de calcul al cuantumului care trebuie acordat fiecăreia dintre aceste organizații.
- 55 În această privință, reiese dintr-o jurisprudență constantă că, atunci când adoptă măsuri de aplicare a unei reglementări a Uniunii, autoritățile naționale sunt obligate să își exercite puterea discreționară cu respectarea principiilor generale de drept, printre care figurează principiile securității juridice și protecției încrederii legitime (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 septembrie 2006, Slob, C-496/04, EU:C:2006:570, punctul 41). Autoritățile naționale sunt de asemenea obligate să își exercite puterea discreționară cu respectarea obligației generale de diligență care le revine în temeiul articolului 4 alineatul (3) TUE.
- 56 În speță, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 19 și 34 din prezenta hotărâre, abia la 25 august 2016, cu ocazia adoptării decretului care prevede modulul de subvenții privind planurile de producție și de comercializare, Regatul Țărilor de Jos a prevăzut, în ordinea sa juridică internă, posibilitatea organizațiilor de producători de a-și prezenta cererile de subvenție din FEPAM. Reiese, în plus, din decizia de trimitere că respingerea de către ministrul agriculturii, naturii și calității alimentelor a cererii prezentate de PO Texel pentru a beneficia de un sprijin financiar în temeiul articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM pentru planul său de producție și de comercializare 2014 a fost motivată în esență prin faptul că, la data introducerii acestei cereri, și anume 19 mai 2015, Regatul Țărilor de Jos nu prevăzuse încă posibilitatea de a trata o astfel de cerere.

- 57 Trebuie precizat, pe de altă parte, că, pe de o parte, având în vedere informațiile furnizate de instanța de trimitere, perspectiva de a susține organizațiile de producători fusese prevăzută, cel puțin în ceea ce privește elaborarea planurilor de producție și de comercializare, în programul operațional prezentat Comisiei de acest stat membru. Pe de altă parte, trebuie arătat că, întrebând cu privire la acest aspect în cadrul ședinței, guvernul neerlandez a confirmat că ordinul care prevede modulul de subvenții referitor la planurile de producție și de comercializare nu cuprindea un efect retroactiv, astfel încât nu putea să reglementeze cererile de susținere a FEPAM prezentate de organizațiile de producători înainte de adoptarea acestuia.
- 58 În acest context, trebuie să se considere că o inerție a autorităților naționale precum cea de care au dat dovadă autoritățile neerlandeze în cauza principală nu se poate înscrie în cadrul marjei de apreciere recunoscute statelor membre în ceea ce privește punerea în aplicare a programelor lor operaționale respective, chiar dacă aceasta trebuie să fie efectuată, în temeiul articolului 4 alineatul (4) din Regulamentul CSC, în conformitate cu cadrul lor instituțional, juridic și financiar.
- 59 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare adresată că articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să refuze să dea curs unei cereri de subvenție a unei organizații de producători referitoare la cheltuielile pe care aceasta le-a efectuat pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare, pentru motivul că, la data prezentării cererii respective, acest stat nu prevăzuse încă, în ordinea sa juridică internă, posibilitatea de a trata o astfel de cerere.

Cu privire la a doua întrebare

- 60 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM trebuie interpretat în sensul că creează în mod direct pentru organizațiile de producători, precum cea în discuție în litigiul principal, un drept la un sprijin financiar din FEPAM pentru cheltuielile pe care le-au efectuat pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare.
- 61 În această privință, reiese din jurisprudența Curții că o dispoziție a unui regulament al Uniunii nu poate da naștere în favoarea justițiabililor unor drepturi de care aceștia se pot prevala în justiție decât dacă, pe de o parte, este clară, precisă și necondiționată și, pe de altă parte, nu lasă autorităților însărcinate cu aplicarea sa nicio marjă de apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 octombrie 1973, Schlüter, 9/73, EU:C:1973:110, punctul 32).
- 62 Reiese de asemenea din jurisprudența Curții că o dispoziție din dreptul Uniunii este necondiționată în cazul în care enunță o obligație care nu este însoțită de nicio condiție și nu este nici subordonată, în privința executării sau a efectelor, adoptării vreunui act fie al instituțiilor Uniunii, fie al statelor membre (Hotărârea din 26 mai 2011, Stichting Natuur en Milieu și alții, C-165/09-C-167/09, EU:C:2011:348, punctul 95, precum și jurisprudența citată).
- 63 În speță, trebuie arătat că, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 84 din concluziile sale, din însuși modul de redactare a articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM reiese că această dispoziție, în sine, se limitează să enunțe un principiu de finanțare în termeni foarte generali și că trebuie, prin urmare, să se țină seama de precizările prevăzute de alte dispoziții ale acestui regulament și în special de cele ale articolului 66 alineatele (2) și (3) din regulamentul menționat.
- 64 Or, trebuie arătat că aceste alineate prevăd anumite condiții care se referă, pe de o parte, la faptul că cheltuielile efectuate de organizațiile de producători legate de planurile de producție și de comercializare nu sunt eligibile pentru susținerea FEPAM decât după aprobarea, de către autoritățile naționale competente, a raportului anual menționat la articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul OCP

și, pe de altă parte, că ajutorul anual acordat fiecărei organizații de producători nu trebuie să depășească 3 % din valoarea medie anuală a producției comercializate de aceasta în cursul celor trei ani calendaristici precedenți. Valoarea exactă a ajutorului nu este, așadar, stabilită la articolul 66 din Regulamentul FEPAM. Prin urmare, acordarea respectivului ajutor este subordonată, printre altele, stabilirii cuantumului exact al acestuia de către statele membre.

- 65 Rezultă că articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM nu îndeplinește criteriul necondiționalității care rezultă din jurisprudența citată la punctul 62 din prezenta hotărâre.
- 66 Acestea fiind precizate, trebuie adăugat că, în cazul în care instanța de trimitere s-ar afla în imposibilitatea de a efectua o interpretare a dispozițiilor din dreptul său național care să îi permită să ajungă la o soluție conformă cu obiectivele urmărite de ultima reformă în materie de PCP și să garanteze, prin urmare, deplina efectivitate a dreptului Uniunii, într-o astfel de situație, partea lezată de neconformitatea dreptului național cu dreptul Uniunii ar putea totuși să se prevaleze de jurisprudența rezultată din Hotărârea din 19 noiembrie 1991, Francovich și alții (C-6/90 și C-9/90, EU:C:1991:428), pentru a obține, dacă este cazul, repararea prejudiciului suferit (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 august 2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, punctul 56 și jurisprudența citată).
- 67 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM trebuie interpretat în sensul că nu creează în mod direct pentru organizațiile de producători un drept la un sprijin financiar din FEPAM pentru cheltuielile pe care le-au efectuat pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare.

Cu privire la a treia întrebare

- 68 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 65 alineatul (6) din Regulamentul CSC trebuie interpretat în sensul că se opune acordării unei subvenții din FEPAM pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare în cazul în care cererea de subvenție a fost introdusă ulterior pregătirii și punerii în aplicare a unui astfel de plan.
- 69 Potrivit acestei dispoziții, operațiunile nu sunt selectate pentru sprijin din partea fondurilor ESI dacă au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral înainte de depunerea de către beneficiar a cererii de finanțare în cadrul programului la autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de beneficiar.
- 70 În această privință, trebuie arătat, pe de o parte, că trebuie să se considere că elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare constituie o acțiune continuă, pe tot parcursul perioadei de programare cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020. Conform articolului 28 din Regulamentul OCP, elaborarea unui astfel de plan nu este considerată o serie de acțiuni izolate puse în aplicare separat, ci o singură acțiune continuă însoțită de costuri operaționale continue. Deși, în temeiul articolului 28 alineatul (5) din acest regulament, un astfel de plan trebuie să facă obiectul unui raport anual, el nu se termină decât la sfârșitul acestei perioade de programare. Prin urmare, elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare care intervine în perioada de programare în cauză nu pot fi considerate „implementate integral” în sensul articolului 65 alineatul (6) din Regulamentul CSC.
- 71 Pe de altă parte, în lumina definiției formulate de legiuitorul Uniunii la articolul 2 punctul 14 din Regulamentul CSC, o operațiune dată nu este considerată ca fiind „finalizată” decât în momentul în care, printre altele, toate plățile aferente acesteia au fost efectuate de beneficiari și participarea publică corespunzătoare a fost plătită acestora din urmă. Or, în temeiul articolului 28 alineatele (1) și (3) din Regulamentul OCP, organizațiile de producători sunt obligate să prezinte planurile de producție și de

comercializare pentru aprobare autorităților naționale competente și trebuie, odată ce respectivele planuri au fost aprobate de acestea, să le pună imediat în aplicare. În temeiul alineatului (5) al acestui articol, organizațiile respective trebuie să pregătească un raport anual privind activitățile desfășurate în aplicarea planurilor lor respective și să îl prezinte autorităților naționale competente. Numai după aprobarea de către acestea din urmă a respectivului raport anual cheltuielile efectuate de organizațiile de producători pentru elaborarea și punerea în aplicare a planurilor lor de producție și de comercializare respective devin eligibile pentru sprijin din FEPAM, în temeiul articolului 66 alineatul (2) din Regulamentul FEPAM.

- 72 Pe de altă parte, o interpretare a articolului 65 alineatul (6) din Regulamentul CSC potrivit căreia acesta se opune acordării unei subvenții în temeiul articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare în cazul în care cererea de subvenție a fost introdusă ulterior elaborării și punerii în aplicare a unui astfel de plan ar face imposibil din punct de vedere material pentru aceste organizații să primească un astfel de sprijin. Aceasta ar avea, așadar, drept consecință privarea articolului 66 alineatul (1) din Regulamentul FEPAM de efectul său util.
- 73 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 65 alineatul (6) din Regulamentul CSC trebuie interpretat în sensul că nu se opune acordării unei subvenții din FEPAM pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare în cazul în care cererea de subvenție a fost introdusă ulterior elaborării și punerii în aplicare a unui astfel de plan.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 74 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

- 1) **Articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să refuze să dea curs unei cereri de subvenție a unei organizații de producători din domeniul pescuitului și al acvaculturii referitoare la cheltuielile pe care aceasta le-a efectuat pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare, pentru motivul că, la data prezentării cererii respective, acest stat nu prevăzuse încă, în ordinea sa juridică internă, posibilitatea de a trata o astfel de cerere.**
- 2) **Articolul 66 alineatul (1) din Regulamentul nr. 508/2014 trebuie interpretat în sensul că nu creează în mod direct pentru organizațiile de producători din domeniul pescuitului și al acvaculturii un drept la un sprijin financiar din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime pentru cheltuielile pe care le-au efectuat pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare.**
- 3) **Articolul 65 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri**

maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului trebuie interpretat în sensul că nu se opune acordării unei subvenții din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime pentru elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de producție și de comercializare în cazul în care cererea de subvenție a fost introdusă ulterior elaborării și punerii în aplicare a unui astfel de plan.

Semnături